

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/21-03/42
URBROJ: 613-05-21-20
Sisak, 29. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Stranka
demokratske akcije
Hrvatske
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2020.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	11
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2020.	13
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Stranke demokratske akcije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u kolovozu 1990. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo pravosuđa i uprave. Sjedište Stranke je Mandaličina 17, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke.

Programom Stranke utvrđena je afirmacija ljudskih prava i sloboda; demokracija; afirmacija legitimnih prava nacionalnih manjina, nacionalne samobitnosti i političke zastupljenosti Bošnjaka i drugih manjinskih naroda u Republici Hrvatskoj te njihova integracija u javni život (gospodarstvo, kultura, vjerske zajednice); unaprjeđenje socijalnih prava; tržišna privreda, unaprjeđenje privatnog poduzetništva te stambene i agrarne politike; razvoj turizma, trgovine, prometa i brodogradnje; zaštita prirode i ljudskog okoliša; održavanje povezanosti Bošnjaka s Bosnom i Hercegovinom te pripadnika drugih manjinskih naroda u Republici Hrvatskoj s njihovim matičnim zemljama; razvoj ekonomske, političke i kulturne suradnje sa susjednim zemljama te na europskoj i međunarodnoj razini.

Statutom, koji je donijela Skupština Stranke u rujnu 2018., utvrđeni su ciljevi i način njihova ostvarivanja, prava i obveze članova, tijela Stranke (Skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Nadzorni odbor i Sud časti), način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata, prestanak rada i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Skupština je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje ciljeve, smjernice i stajališta Stranke, donosi Poslovnik o svome radu, Program i Statut te daje tumačenje općih akata koje donosi, bira i razrješava Predsjednika i ostala tijela Stranke, odlučuje o povjerenju Predsjedniku i potpredsjednicima, raspravlja i prihvaća izvješće koje podnosi Predsjednik i druga tijela Stranke, razmatra i ocjenjuje aktivnosti Stranke između dvaju zasjedanja Skupštine te ostala pitanja u vezi s djelovanjem Stranke. Održava se svake četiri godine, a saziva je Predsjedništvo i Glavni odbor.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dvaju zasjedanja Skupštine i ima 41 člana koje bira Skupština Stranke. Zasjeda najmanje jednom godišnje. Utvrđuje prijedloge akata i odluke koje donosi Skupština, donosi odluke od posebnog značaja između zasjedanja Skupštine te vodi brigu o provođenju odluka Skupštine; donosi opće akte Stranke; bira potpredsjednike, članove Predsjedništva, glavnog tajnika Stranke i potpredsjednika Glavnog odbora te odlučuje o povjerenju članovima Predsjedništva; donosi program rada i financijski plan te usvaja financijske izvještaje; raspravlja i usvaja izvještaje o radu Predsjednika, Predsjedništva, Glavnog odbora i Nadzornog odbora Stranke.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke i ima 15 članova, a čine ga Predsjednik Stranke, četiri potpredsjednika Stranke, predsjednik Glavnog odbora, glavni tajnik i osam članova Predsjedništva. Izvršava odluke Skupštine i Glavnog odbora i provodi program Stranke; priprema nacрте akata i odluka koje donosi Skupština i Glavni odbor; vodi brigu o izboru funkcija i članova tijela Stranke koje bira Skupština; raspolaže imovinom i prati ostvarenje financijskog plana.

Nadzorni odbor ima pet članova, nadzire materijalno i financijsko poslovanje te obavlja i druge poslove nadzora na zahtjev Glavnog odbora, Predsjedništva ili Predsjednika Stranke.

Sud časti ima tri člana, rješava žalbe na odluku o isključenju iz članstva Stranke, kao i o drugim slučajevima koji su mu dani u nadležnost Statutom ili drugim aktom Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke i obavlja druge poslove za koje ga ovlasti Skupština i Glavni odbor. U 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2021.) Predsjednik Stranke je Mirsad Srebreniković (izabran na Skupštini Stranke u prosincu 2014. te ponovno u rujnu 2018.).

U veljači 2016. donesen je Pravilnik o ustroju Stranke, kojim je uređeno osnivanje i učlanjenje u ogranke i podružnice, sazivanje sjednica, kandidacijski postupak, odnosi s medijima, međunarodna suradnja i nominiranje kandidata Stranke za izbore. Koncem 2020. Stranka ima 17 ogranaka: tri općinska (Drenovci, Kršan, Raša) i 14 gradskih (Dubrovnik, Karlovac, Sisak, Pula, Rovinj, Umag, Labin, Rijeka, Zadar, Krk, Petrinja, Velika Gorica, Zagreb, Gradski ogranak Gradske četvrti Peščenica u Zagrebu). Također su doneseni Kodeks časti i Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju Stranke.

Glavni tajnik Stranke obavlja stručno-operativne poslove (organizira i koordinira rad organa Stranke, upravlja stručnim službama, usklađuje rad ogranaka, vodi brigu o evidenciji članova Stranke, odgovara za pravodobno sastavljanje financijskih izvješća) te obavlja poslove glasnogovornika Stranke.

Administrativni poslovi obavljani su na temelju ugovora o obavljanju studentskog posla zaključenog sa studentskim servisom.

Koncem 2020. Stranka nije imala zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Kodeksom časti, iz veljače 2016., utvrđene su nadležnosti Suda časti, ovlasti Predsjednika Stranke te odgovornosti, obveze i pravila ponašanja članova Stranke. Nadalje, utvrđene su vrste povreda (laka, teška, najteža), postupanja u slučaju povreda te stegovne mjere u slučaju povreda Kodeksa časti (opomene, privremeno oduzimanje prava na obnašanje pojedinačnih ili svih funkcija, isključenje iz Stranke). U 2020. nije bilo povreda Kodeksa časti.

Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju Stranke utvrđeno je planiranje, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom i financijskim sredstvima, obavljanje platnog prometa, godišnje planiranje, izvještavanje, službena putovanja i druga pitanja od važnosti za materijalno-financijsko poslovanje Stranke. Navedenim Pravilnikom, između ostalog, utvrđeno je da je za materijalno-financijsko poslovanje odgovoran Predsjednik Stranke. Stručne službe Stranke (administrator i knjigovodstveni servis) provodile su kontrolu dokumentacije, a Predsjednik Stranke je ovjeravao i odobravao knjigovodstvene isprave te potpisivao ugovore i jedina je ovlaštena osoba za raspolaganje novčanim sredstvima Stranke. Također, Predsjednik Stranke upoznao je Predsjedništvo i Glavni odbor s Financijskim planom, Programom rada i financijskim izvještajima za 2020.

Knjigovodstvene usluge koje, između ostalog, obuhvaćaju vođenje poslovnih knjiga te izradu financijskih izvještaja obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Pravilnikom o ustroju Stranke iz veljače 2016., između ostalog, uređeni su odnosi s medijima, međunarodna suradnja i nominiranje kandidata Stranke za izbore. Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi svoje mrežne stranice, društvene mreže (*Facebook, Viber*), e-poštu i medije javnog informiranja.

Planiranje

U veljači 2020. Glavni odbor donio je Program rada i Financijski plan za 2020.

Financijskim planom za 2020. ukupni prihodi planirani su u iznosu od 205.550,00 kn, rashodi u iznosu od 203.500,00 kn te višak prihoda u iznosu od 2.050,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora (u središnjici Stranke) u iznosu od 169.000,00 kn, prihode od donacija u iznosu od 35.000,00 kn (iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 30.000,00 kn te ostale prihode od donacija u iznosu od 5.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu od 1.500,00 kn i prihode od financijske imovine (od kamata) u iznosu od 50,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 195.500,00 kn (rashodi za usluge u iznosu od 78.500,00 kn, ostali nespomenuti materijalni rashodi u iznosu od 45.500,00 kn, naknade troškova službenih putovanja u iznosu od 40.000,00 kn, rashodi za materijal i energiju u iznosu od 31.500,00 kn), rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 2.000,00 kn i rashode amortizacije u iznosu od 1.000,00 kn.

Programom rada za 2020. opisana su, između ostalog, temeljna načela i zadaci Stranke te planirane aktivnosti za njihovo ostvarivanje. Temeljna načela su afirmacija ljudskih i građanskih prava, demokracija, tržišna privreda i privatno poduzetništvo, unaprjeđenje socijalnih prava, ravnopravnost i afirmacija legitimnih prava nacionalnih manjina, politička zastupljenost Bošnjaka u Republici Hrvatskoj te njihova integracija u javni život. Utvrđeni su sljedeći zadaci: osnaživanje Stranke okupljanjem novih članova, intenzivniji rad ogranaka i registracija članstva, jačanje veza sa svim bošnjačkim asocijacijama, priprema za parlamentarne izbore u drugoj polovici 2020. te održavanje sjednica Predsjedništva i Glavnog odbora Stranke. Program rada, osim navedenog, sadrži rashode i izvore financiranja za provođenje aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima i uz Bilancu). Financijski izvještaji, Program rada i Financijski plan za 2020. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 218.183,00 kn, što je 32.746,00 kn ili 17,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 12.633,00 kn ili 6,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	19.247,00	24.892,00	129,3
2.	Prihodi od članarina	988,00	420,00	42,5
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	25.840,00	-
4.	Drugi prihodi	165.202,00	167.031,00	101,1
	Ukupni prihodi	185.437,00	218.183,00	117,7

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju drugi prihodi u iznosu od 167.031,00 kn ili 76,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Preostali prihodi (prihodi od dobrovoljnih priloga / donacija, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne/regionalne samouprave i prihodi od članarina) ostvareni su u iznosu od 51.152,00 kn ili 23,4 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave veći su za 5.645,00 kn ili 29,3 % (primljena su sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke koja se odnose na prethodnu godinu).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 24.892,00 kn, a odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Odredbama članka 6. i 7. navedenog Zakona, propisano je, između ostalog, da pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni vijećnici, a sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela. Nadalje, odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu navedenog Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijim predstavničkim tijelima ima članove. Sredstva su primljena od Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 10.755,00 kn (za 2019. u iznosu od 5.355,00 kn, a 2020. u iznosu od 5.400,00 kn), Grada Umaga u iznosu od 11.137,00 kn, Općine Gunja u iznosu od 2.000,00 kn i Općine Topusko u iznosu od 1.000,00 kn.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 420,00 kn. Prema odluci Predsjedništva Stranke, iz prosinca 2018., utvrđena je jedinstvena godišnja članarina u iznosu od 12,00 kn za sve članove.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 25.840,00 kn, a odnose se na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 20.250,00 kn i dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 5.590,00 kn.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni su u skladu s Odlukom o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 64/20) i Odlukom o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Državno izborno povjerenstvo, rujan 2020.). Prema navedenoj Odluci o pravu na naknadu i visini naknade, Stranci pripada pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 20.250,00 kn koje ostvaruje za predloženog kandidata za zastupnika albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine. Sredstva iz državnog proračuna, u listopadu 2020., doznačena su Stranci na poseban račun za financiranje izborne promidžbe, što je u poslovnim knjigama Stranke evidentirano odnosno u financijskim izvještajima iskazano na računu prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), umjesto na računu prihoda po posebnim propisima iz proračuna.

Dobrovoljni prilozi (donacije) u iznosu od 5.590,00 kn odnose se na donacije od dvije fizičke osobe u iznosu od 4.590,00 kn (od fizičke osobe u novcu u iznosu od 3.500,00 kn te od fizičke osobe u proizvodima i uslugama koja se odnosi na vrijednost oglašavanja na društvenoj mreži u iznosu od 1.090,00 kn) i od pravne osobe u iznosu od 1.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde i vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19). Dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu uplaćeni su na poseban račun Stranke za financiranje izborne promidžbe. Dobrovoljni prilog (donacija) u proizvodima i uslugama, koja se odnosi na vrijednost oglašavanja na društvenoj mreži, u Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe iskazana je u okviru primitaka od vlastitih sredstava.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 167.031,00 kn najvećim se dijelom odnose na prihode ostvarene na temelju ugovora o zakupu poslovnih prostora u zgradi središnjice Stranke u iznosu od 167.028,00 kn. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su na temelju dva ugovora zaključena prijašnjih godina na neodređeno vrijeme. Prema ugovoru iz prosinca 2013. i njegovu dodatku iz listopada 2018., dva odvjetnička ureda i jedno trgovačko društvo koriste poslovni prostor površine od 851 m² (četvrta etaža zgrade), ukupna mjesečna zakupnina iznosi 650,00 EUR, ukupni režijski troškovi ugovoreni su u paušalnom iznosu od 300,00 EUR mjesečno te se plaćaju zajedno sa zakupom (kunska protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja). Od navedenog ugovorenog zakupa na trgovačko društvo odnosi se dio mjesečne zakupnine u iznosu od 1.500,00 kn, a preostali dio zakupnine i ukupni paušalni iznos režijskih troškova dijele dva odvjetnička ureda (trgovačko društvo ne plaća režijske troškove). U veljači 2014. zaključen je ugovor o zakupu poslovnog prostora s drugim trgovačkim društvom koje koristi poslovni prostor površine od 851 m² (peta etaža zgrade), mjesečna zakupnina iznosi 650,00 EUR, režijski troškovi ugovoreni su u paušalnom iznosu od 250,00 EUR mjesečno te se plaćaju zajedno sa zakupom (kunska protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 225.658,00 kn, što je 59.079,00 kn ili 35,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 22.158,00 kn ili 10,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	152.551,00	217.977,00	142,9
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	0,00	57.549,00	-
1.2.	Drugi materijalni rashodi	152.551,00	160.428,00	105,2
2.	Rashodi amortizacije	3.229,00	2.287,00	70,8
3.	Financijski rashodi	2.714,00	3.594,00	132,4
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	0,00	1.800,00	-
5.	Drugi rashodi	8.085,00	0,00	-
	Ukupni rashodi	166.579,00	225.658,00	135,5
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	185.437,00	218.183,00	117,7
	Višak prihoda	18.858,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	7.475,00	-

Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 217.977,00 kn ili 96,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Preostali rashodi (financijski rashodi, rashodi amortizacije i rashodi za pomoći) ostvareni su u iznosu od 7.681,00 kn ili 3,4 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi veći su za 65.426,00 kn ili 42,9 %, zbog održanih izbora za zastupnike u Hrvatski sabor.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 225.658,00 kn za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 173.250,00 kn te za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 52.408,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 52.249,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 159,00 kn).

U srpnju 2020. održani su izbori za zastupnike za 10. saziv Hrvatskog sabora. Stranka je sudjelovala na spomenutim izborima u XII. izbornoj jedinici i predložila kandidata za zastupnika albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine. Otvorila je poseban račun za financiranje izborne promidžbe i sastavila Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe, koji je nakon provedenih izbora u propisanom roku dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. S obzirom na to da je Državno izbornom povjerenstvo nadzorom financiranja izborne promidžbe utvrdilo da u navedenom Izvještaju nisu iskazani svi podaci o primicima i troškovima izborne promidžbe (primici 34.700,00 kn, troškovi izborne promidžbe 51.943,00 kn), izrečena je administrativna sankcija obustave isplate naknade troškova izborne promidžbe (odluka od 14. rujna 2020.). Nakon sastavljanja i dostavljanja cjelovitog Financijskog izvještaja o financiranju izborne promidžbe (primici 47.790,00 kn, troškovi izborne promidžbe 52.408,00 kn), izvršenje spomenute odluke je obustavljeno (23. rujna 2020.). Stranka je ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu od 20.250,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 57.549,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 52.249,00 kn (oglašavanje u raznim medijima, grafičke i tiskarske usluge, službena putovanja, troškovi održavanja predizbornog skupa) i redovno poslovanje u iznosu od 5.300,00 kn.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 160.428,00 kn odnose se na rashode za energiju (plin i električna energija) u iznosu od 40.657,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 30.790,00 kn (obavljanje administrativnih poslova temeljem studentskog ugovora u iznosu od 18.290,00 kn i knjigovodstvene usluge u iznosu od 12.500,00 kn), naknade troškova službenih putovanja (korištenje privatnog automobila u službene svrhe članovima Stranke) u iznosu od 25.518,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 17.684,00 kn, zakupnine i najamnine (zakup poslovnih prostora za potrebe ogranaka Stranke) u iznosu od 17.500,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 14.490,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 9.135,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 1.933,00 kn, uredski i potrošni materijal te sredstva za čišćenje u iznosu od 1.761,00 kn i pretplatu javnoj radioteleviziji u iznosu od 960,00 kn.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 2.287,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju uredske opreme u iznosu od 1.262,00 kn te otpis vrijednosti sitnog inventara u iznosu od 1.025,00 kn. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 3.594,00 kn odnose se na usluge platnog prometa u iznosu od 3.563,00 kn (od čega za redovno poslovanje u iznosu od 3.404,00 kn te za potrebe financiranja izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 159,00 kn) i zatezne kamate u iznosu od 31,00 kn.

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni u iznosu od 1.800,00 kn odnose se na donaciju danu jednom vijeću bošnjačke nacionalne manjine za tisak knjige.

Manjak prihoda za 2020. iznosi 7.475,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 92.319,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 84.844,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 137.599,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.340,00	2.078,00	62,2
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	3.340,00	2.078,00	62,2
2.	Financijska imovina	138.587,00	135.521,00	97,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	23.724,00	31.356,00	132,2
2.2.	Potraživanja za prihode	114.863,00	104.165,00	90,7
	Ukupno imovina	141.927,00	137.599,00	97,0
3.	Obveze	49.608,00	52.755,00	106,3
3.1.	Obveze za rashode	49.188,00	42.335,00	86,1
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	420,00	10.420,00	2 481,0
4.	Vlastiti izvori	92.319,00	84.844,00	91,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	141.927,00	137.599,00	97,0
	Izvanbilančni zapisi	32.000,00	32.000,00	100,0

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je koncem 2020. u iznosu od 137.599,00 kn. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na financijsku imovinu koja je veća za 7.632,00 kn ili 32,2 % zbog naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Također, obveze za kredite i zajmove veće su za 10.000,00 kn ili za 2.381,0 % zbog povećanja obveza za zajmove.

Financijska imovina u iznosu od 135.521,00 kn odnosi se na potraživanja za prihode u iznosu od 104.165,00 kn te novčana sredstva na računu u iznosu od 30.489,00 kn i u blagajni u iznosu od 867,00 kn. Potraživanja za prihode odnose se na dospjela potraživanja od kupaca za najam poslovnih prostora u središnjici Stranke iz prijašnjih godina u iznosu od 79.657,00 kn (potraživanja od 2016. do 2019.) te iz 2020. u iznosu od 24.508,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 10.003,00 kn.

Obveze u iznosu od 52.755,00 kn odnose se na obveze za rashode (obveze prema dobavljačima) u iznosu od 42.335,00 kn i obveze za zajmove u iznosu od 10.420,00 kn (ugovori o kratkoročnim pozajmicama za tekuću likvidnost zaključeni s Predsjednikom Stranke u 2020. u iznosu od 10.000,00 kn i s administratorom Stranke iz prethodne godine u iznosu od 420,00 kn). Prema analitičkoj evidenciji obveza, od ukupnih obveza iskazanih koncem 2020., dospjele obveze iznose 31.745,00 kn, a nedospjele 21.010,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) podmirene su obveze prema dobavljačima u iznosu od 12.505,00 kn i obveze za zajmove u iznosu od 7.420,00 kn.

Vlastiti izvori u iznosu od 84.844,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 13. rujna do 29. studenoga 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
7. Odluka o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor
8. Statut

9. Program rada i Financijski plan za 2020.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, članarinama te dobrovoljnim priložima (donacijama). Također je obavljena provjera ulaznih računa te dokumentacija u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, drugim materijalnim rashodima (usluge telefona i pošte, računovodstvene i komunalne usluge, reprezentacija, rashodi za energiju i materijal) i drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propust koje se odnose na planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Planiranje

- 1.1. U veljači 2020. Glavni odbor donio je Program rada i Financijski plan za 2020. Financijski plan za 2020. sadrži plan prihoda i rashoda te obrazloženje Financijskog plana, a ne sadrži plan zaduživanja i otplata (iako su koncem 2020. evidentirane i iskazane obveze za zajmove u iznosu od 10.420,00 kn).

Odredbama članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, propisano je, između ostalog, da su političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni vijećnici dužni do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu. Političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne su financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbama članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Prema odredbama članka 14. navedenog Pravilnika, plan zaduživanja i otplata sadrži, između ostalog, najviši iznos do kojega se neprofitna organizacija može jednokratno kratkoročno zadužiti, kao i najviši iznos do kojega neprofitna organizacija može jednokratno dati kratkoročne zajmove.

Državni ured za reviziju nalaže do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Nalaže donijeti plan zaduživanja i otplata koji je sastavni dio financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 24.892,00 kn, a koncem 2020. u poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u financijskim izvještajima iskazana potraživanja iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito financiranje rada Stranke u iznosu od 5.513,00 kn. Odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Odredbama članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, između ostalog, propisano je da potraživanja za prihode poslovanja sadrže i potraživanja za prihode po posebnim propisima.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Potraživanja za prihode od članarina nisu evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima, a prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 420,00 kn ili 0,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odluci Predsjedništva Stranke iz prosinca 2018., utvrđena je jedinstvena godišnja članarina u iznosu od 12,00 kn za sve članove. U cilju utvrđivanja broja članova Stranka je prijašnjih godina započela reviziju članstva koja do vremena obavljanja revizije (rujan 2021.) nije dovršena.

Državni ured za reviziju preporučuje ubrzati aktivnosti revidiranja članstva kako bi se ustrojila cjelovita evidencija članova i stvorili uvjeti za značajnije ostvarivanje prihoda od članarina, odnosno za evidentiranje i iskazivanje potraživanja za prihode od članarina.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalogima.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2019.	Donijeti odluku o popisu imovine i obveza za Stranku u cjelini.	31. 12. 2020.	provedeno
2.		2019.	Popisati imovinu i obveze za Stranku u cjelini u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. 3. 2021.	provedeno
3.	Rashodi	2019.	Obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. 12. 2020.	provedeno

1.2. *Stranka prihvaća status naloga iz prošle revizije.*